

OYUN, DANS VE MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ

Arş. Gör. Banu ÖZEVİN*

GİRİŞ

Nitelikli müzik eğitimcisi tanımlanırken çoğunlukla sesini ve çalgısını iyi kullanabilen, müzik kültürü donanımlı ve estetik bireylerden söz edilir. Bu özelliklerin anlam kazanması, beden dilini kullanma yetisiyle yakından ilişkilidir. Ancak beden dilini kullanma yetisinin geliştirilmesi genellikle göz ardı edilmektedir.

İnsanın en önemli enstrümanı sesi ve bedenidir. Bir öğretmen için beden dilini nasıl kullanacağını bilmek, hitap ettiği grupla iletişim kurmak açısından önemlidir. Özellikle sanat alanlarında beden dilinin kullanımı daha da anlam kazanmaktadır. Çünkü müzik ve hareket birbirinden ayrılmaması gereken bir bütündür. Çağdaş müzik eğitimcisi Dalcroze'a göre müzik, ses ve hareketten ibarettir ve sesin kendisi de bir hareket şeklidir, bedenimiz de kemikler, organlar ve kaslardan ibarettir, kaslar da hareket içindir (Bachmann, 1991: 13; Dalcroze, 1907). Mothersole'a göre de "müzik sadece kulakla değil tüm bedenle duyulur" (Bachmann, 1991: 17; Mothersole, 1920).

Hareket ve müziğin içiçe geçtiği dans sanatının, müzik eğitimcilerine önemli katkı sağlayacağı düşüncesi giderek yaygınlaşmaktadır. Beden dilini doğru kullanma ve doğru iletişim kurma yetilerinin kazanılmasında dans önemli bir yer tutmaktadır.

Paulson, dansı, "hissetmek, anlamak ve iletişim kurmak için hareketin araç olduğu bir sanat dalı" olarak tanımlamaktadır (Lin, 2005:1; Paulson, 1993). Stinson'a göre dans "bilme yoludur; dünyayı anlama ve iletişim kurma yoludur" (Lee, 1998: 38; Stinson, 1991). Bu tanımlara ek olarak, incelenen bir çok tanımda dansın bir iletişim aracı olması yanında sağlıklı, canlı, işbirliğine yatkın, kültürlenmiş, hassas, zarif, kendini bilen, yaratıcı bireyler yetiştirilmesine yardımcı olan bir eğitim aracı olduğuna vurgu yapılmaktadır (H'Doubler, 1921; Chapman&Kraus, 1991; Dixon, 1991; Overby, 1992; Downey, 1995; Lee, 1998; Koff, 2000; Lin, 2005).

Konuşma ve yazmada gerekli olan sözel dilin kullandığı kavramlaştırma, yaratıcılık ve hafıza için beyindeki aynı temel yeteneğin dans tarafından da kullanıldığı belirtilmektedir (Kim, 1998: 40; Hanna 1989).

Kraus ve Chapman dans eğitiminin sekiz temel hedefi olduğundan söz eder:

Hareket eğitimi sayesinde sağlığı ve hareket yeteneğini düzenler.

* Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi

Kişisel yaratıcılığı geliştirir.

Öğrencileri estetik deneyimlere açık hale getirir.

Kültürel ve birleştirici zengin bir ortam sağlar.

Sosyal düzeni sağlar.

Öğrencilerin gelecekte boş zamanlarını eğlenceli ve dolu geçirmelerine yardımcı olur.

Daha fazla kariyer şansı sağlar.

Dans sayesinde daha fazla egzersiz yapma olanağı sağlar (Lin, 2005: 1-2; Kraus & Chapman, 1991).

Bu hedeflere, dansın müzikal birikim kazandırma özelliğini de ekleyebiliriz. Ayrıca doğru yapılacak dans eğitimiyle form bilgisi, işitme eğitimi gibi müziğin yapı taşlarının da öğretilebileceği ve pekiştirilebileceği unutulmamalıdır.

Günümüz müzik eğitiminde çoğunlukla öğrencilerin hareket etmeden, sessizce bir şeyler öğrenmeye zorlandıkları bir sistem egemendir. Son yıllarda eğitimin bir çok alanında kalıcı öğrenme sağlamak için, aktif eğitim sistemine geçilmektedir. “Yaparak-yaşayarak öğrenme” de denilebilecek bu sistem müzik eğitimi için son derece uygundur. Çağdaş müzik eğitimcileri Emile Dalcroze, Zoltan Kodaly, Carl Orff öğrencilerin aktif olarak müzik yaptıkları, hareket ettikleri, dans ettikleri müzik dersleri önermişlerdir. Böylesi bir katılımla müzik derslerinin daha etkili geçeceği düşünülmüştür. Bu konuda Dalcroze, bu tarz bir ders sayesinde tam bir müzikal anlama gerçekleşeceğini söyler. “Çünkü öğrenciler bu tarz bir derste müziği birden fazla boyutta deneyimler: kulaktan ve bedenden” (Shenan: 362). Son yıllarda ülkemizde de aktif eğitimle yapılan müzik eğitiminin daha etkili ve başarılı olduğunu kanıtlayan ve öneren çalışmalar yapılmaktadır (Bilen,1995; Bilen ve diğer., 2003; Uçal, 2003; Tekin 2004; Özmenteş, 2005; Şeker, 2005).

Ancak müzik öğretmenlerinin yetiştirildiği kurumlarda öğrencilerin pasif kalarak eğitim aldıkları bir süreç sonunda onlardan gelecekte aktif eğitim uygulamalarını beklemek çelişkili bir durum yaratmaktadır.

Bu çelişkiyi özellikle “Oyun, Dans ve Müzik” dersinin azaltılabileceği düşünülebilir. Bu derste yapılacak yaratıcı dans çalışmalarıyla kendini özgürce ifade edebilen, yaratıcı, estetik ve müzikal birikimi olan öğretmen adaylarını yetiştirmek olanaklıdır. Ancak bu donanımla yetiştirilen müzik öğretmeni adayından, yaratıcı, estetik duyguları gelişmiş öğrenciler yetiştirmesi beklenebilir. Öğretmen adayları hem eğlenerek hem de müzikle dolu geçen “Oyun, Dans ve Müzik” dersinde elde ettikleri kazanımlarını öğrencileriyle paylaşabilirler. Bu araştırma sırasında öğretmen adaylarının, “Oyun, Dans ve Müzik” dersi ile ilgili yazdığı kompozisyonlardaki bir cümle bu süreci çok güzel açıklamaktadır: “Bu

ders sayesinde anladım ki, öğrencilerim eğlendiklerini zannetikleri zamanlarda da onlara bir çok müzikal bilgi vermiş olacağım ve müzikal davranışlar kazandıracığım”.

Yaratıcılığın ön planda olduğu “Oyun, Dans ve Müzik” dersinde motivasyonun önemi büyüktür. Rıza’ya göre (1999: 60) motivasyonları yüksek olanlar daha yaratıcı olabilmektedir.

Harekete geçiren, yöneten ve devam ettiren davranışlar olarak tanımlanan motivasyon, içsel bir durum olarak açıklanır. Fidan’a göre motivasyon, belli durumlarda belli amaçlara ulaşılması ve gerekli davranışların yapılabilmesi için organizmayı harekete geçiren, enerji veren, duygusal bir yükselmeye (coşku, istek) neden olan ve davranışları yönlendiren bir “itici güç”tür (Sucuoğlu, 2003:22; Fidan, 1985).

Motivasyon, öğrenen birinin bir davranış değişimi sırasında kullandığı enerji olarak düşünülebilir. Öğretmenlerin bazı öğrencileri motive etmenin imkansız olduğunu hissetmelerine rağmen, işin özü, basitçe, öğretmenin motivasyon sorunlarını özel bir öğrenci “makine”si için doğru tip “yakıt” kullanması olarak tanımlamasıdır (Abeles ve diğer., 1995:212).

Motivasyon öğrenme ve performansı en azından dört yolla etkiler:

Bireyin enerjisini ve çalışma seviyesini yükseltir.

Bireyi belirli hedeflere yönlendirir.

Bireyi belirli faaliyetlere başlamaya yönlendirir ve bu faaliyetlerde devam eder.

Çalışan bireyin öğrenme stratejilerini ve bilişsel sürecini etkiler.

Burada bilişsel süreç ile kastedilen, dikkat verme, anlamlı öğrenme, yansıtma anlayışı ve mevcut bilgi ile yeni bilgi arasındaki tutarsızlığın tanımlanmasıdır, yani başka bir deyişle öğrenenin ne gördüğü, duyduğu ve yaptığının üzerine düşünmesidir. Bu tür bilişsel meşguliyet, yüksek seviyedeki motivasyonun faydalarından biridir (Ormrod, 1999: 407-408).

Weiner’e göre motivasyonun başlıca göstergeleri şunlardır:

Seçme: bireyin ne yapmakta olduğu (neyi seçtiği).

Beklememe: fırsat verilince bireyin o davranışı seçmeden önceki bekleme süresi, tereddüt etmeden seçim yapması.

Yoğunluk: Bireyin o davranış üzerinde ne kadar sıkı çalışıyor olduğu.

Kararlılık/Azim: O etkinlikte geçirilen sürenin uzunluğu.

Duygu: O etkinlikten önce ve sonra hissedilenler (Açıköz, 1998:184).

Newble ve Cannon'a göre öğrenci başarısı açısından motivasyon zekadan daha etkilidir (Rıza, 1999: 53; Newble & Cannon, 1989).

Açıkça görülmektedir ki, "Oyun, Dans ve Müzik" dersinde ön plana çıkarılan kendini ifade etme yetisinin, yaratıcılığın ve estetik duyguların geliştirilmesinin, bu derse karşı motivasyonun artırılmasıyla yakından ilişkisi vardır ve bu konuda yapılacak araştırmalara gereksinim duyulmaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı, öğrencinin yaratıcılığını, başarısını, ilgisinin devamlılığını ve çalışmalarında ortaya bir ürün koymasını etkileyen motivasyonlarının ölçülmesinde kullanılacak bir motivasyon ölçeği geliştirmektir.

Son yıllarda ülkemizde eğitim alanında kullanılacak ölçme araçları geliştirilmesi çalışmalarına yer verilmekle birlikte, geliştirilmiş motivasyon ölçeği son derece azdır. Literatürde, ulaşılabildiği kadarıyla Türkiye'de müzik alanında geliştirilmiş motivasyon ölçeğine rastlanmamıştır. "Oyun, Dans ve Müzik" dersi için geliştirilen motivasyon ölçeğinin bu alanda çalışan eğitimcilerle ışık tutacağı umulmaktadır.

Sınırlılıklar

1. Bu araştırma Türkiye'de bulunan Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören öğrenciler ile sınırlıdır.

2. Bu araştırma Oyun, Dans ve Müzik dersi ile sınırlıdır.

Sayıtlar

Bu araştırma, öğrencilerin Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği'ndeki maddeleri gerçek duygu ve düşüncelerini yansıtmak üzere cevapladıkları sayıtlısına dayanır.

YÖNTEM

Araştırmada ölçek maddelerinin oluşumuna temel oluşturması amacıyla Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencilerinden, "Oyun, Dans ve Müzik Dersine Motive Olabilmeniz İçin Beklentileriniz" başlıklı bir kompozisyon

yazmaları istenmiştir. Bu kompozisyonlara içerik analizi uygulanmış ve motivasyonla ilgili olduğu düşünülen görüşler saptanmıştır. Önceden geliştirilmiş motivasyon ölçeklerinden (Acat, tarihsiz) ve ilgili literatürden yararlanarak, seçilmiş olan görüşlerle 42 maddelik bir ölçek oluşturulmuştur. Ölçek maddeleri oluşturulurken ifadelerin yalın ve anlaşılır olmasına dikkat edilmiştir.

Motivasyon ölçeği Likert tipi ölçek model alınarak hazırlanmıştır. Likert tipi ölçekler, bireyin kendisi hakkında bilgi vermesi esasına dayanır. Bireyin kendini başkalarından daha çok tanıdığı ve anladığı sayılına dayanan bu teknikte, bireyin hem bu sayıyı karşılayacak içgörüye sahip olması hem de kendisi hakkındaki bilgileri eksiksiz olarak ve çarpıtmadan vermesi beklenir (Tezbaşaran, 1997: 6-7).

Likert tipi ölçek modeline uygun olarak “Oyun, Dans ve Müzik” dersine ilişkin motivasyon ölçeğindeki her bir ifade için beş kategori belirlenmiştir. Öğrencilerin, ölçekteki ifadelere katılma derecelerini, “hiç katılmıyorum”, “katılmıyorum”, “az katılıyorum”, “katılıyorum” ve “çok katılıyorum” kategorilerinden birini seçerek belirtmeleri planlanmıştır.

Hazırlanan materyale, ölçeğin amacını, madde sayısını ve cevaplama şeklini belirten bir yönerge yazılmış ve 42 madde bu yönergenin altına sıralanmıştır. Böylece motivasyon ölçeği öndeneme formu oluşturulmuştur.

Öndeneme formu, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalında eğitim gören ve “Oyun, Dans ve Müzik” dersini almış 160 öğrenciye uygulanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Uygulanan 160 adet motivasyon ölçeğinin madde analizi ve faktör analizi SPSS 11.0 programı ile yapılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

42 maddeden oluşan öndeneme formunun Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öndeneme Formunun Analizi

n	Madde Sayısı	Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı
----------	---------------------	--

160	42	0,96
-----	----	------

Korelasyon katsayısının, mutlak değer olarak, 0.70-1.00 arasında olması, yüksek; 0.70-0.30 arasında olması, orta; 0.30-0.00 arasında olması ise, düşük düzeyde bir ilişki olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk, 2002: 32). Bu nedenle yapılan ilk olarak, madde analizine göre madde-test korelasyon katsayısı 0.30'un altında olan maddeler ölçekten atılmıştır. Ölçekten atılan maddeler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Madde-Test Korelasyonu Sonucunda Ölçekten Atılan

Maddeler ve Değerleri

Madde Numarası	Madde-Test Korelasyon Katsayısı
2	0.23
8	0.03
19	0.23
31	0.25
34	0.11

Öndeneme formundaki diğer maddelerin madde-test korelasyon katsayıları 0.40 ile 0.75 arasında değerler almaktadır.

İkinci olarak, ölçeğin yapı geçerliğinin saptanması amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi, aynı yapıyı ya da niteliği ölçen değişkenleri biraraya toplayarak ölçmeyi az sayıda faktör ile açıklamayı amaçlayan bir istatistiksel tekniktir (Büyüköztürk, 2002: 117).

Yapılan faktör analizi sonucunda, faktör yük değerleri 0,45'den düşük olan 1, 15 ve 42. maddeler ölçekten atılmıştır. Büyüköztürk'e göre (2002:118), faktör yük değerinin, 0,45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüdür.

Faktör analizinde maddelerin tek bir faktörde yüksek yük değerine, diğer faktörlerde ise düşük yük değerlerine sahip olması (Büyüköztürk, 2002: 118) önemli bir ölçüttür. Hazırlanan motivasyon ölçeğinin 3, 10, 14, 18, 29 ve 33. maddelerinin iki faktörde de yüksek değerler verdiği tespit edilmiş ve bu maddeler de ölçekten atılmıştır.

Analiz sonucunda “Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği”ndeki maddeler üç faktörde toplanmıştır. Faktörlere maddelerin içerikleri dikkate alınarak isim verilmeye çalışılmıştır. İlk faktörde yer alan maddelere “müzikal gelişim ve ifade” ismi verilmiştir. İkinci faktörde yer alan maddelere “Oyun, Dans ve Müzik dersinin mesleğe ve hayata yansması”, üçüncü faktörde yer alan maddelere ise “Oyun, Dans ve Müzik dersine ilişkin ilgi” ismi verilmiştir. Maddelerin faktörlere göre dağılımları ve faktör yük değerleri Tablo.3, 4 ve 5’de verilmiştir:

Tablo 3. Birinci Faktörde Toplanan Maddelerin Faktör Yük Değerleri

Madde Numarası	Faktör Yük Değeri
5	,516
12	,551
16	,510
17	,616
20	,447
23	,744
24	,587
25	,607
27	,762
30	,640
35	,700

36	,491
38	,577
41	,530

Tablo 4. İkinci Faktörde Toplanan Maddelerin Faktör Yük Değerleri

Madde Numarası	Faktör Yük Değeri
4	,649
6	,581
7	,523
9	,641
11	,682
13	,484
21	,574
32	,772
39	,683

Tablo 5. Üçüncü Faktörde Toplanan Maddelerin Faktör Yük Değerleri

Madde	Faktör Yük
--------------	-------------------

Numarası	Değeri
10	,492
26	,560
28	,733
37	,746
40	,777

Ödeneme formunun analizinde yapılan madde-test korelasyonu ve faktör analizi sonucunda, ölçekten on dört madde atılmış ve nihai ölçekte 28 madde kalmıştır. Kalan maddeler için tekrar analiz yapılarak madde-test korelasyonlarına ve Cronbach Alpha güvenirlik katsayısına bakılmıştır. Nihai ölçekten örnek olarak beş madde Ek.1’de verilmiştir. Nihai ölçeğin analiz sonuçları Tablo 6 ve Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 6. Nihai Ölçeğin Analizi

n	Madde Sayısı	Croncabh Alpha Güvenirlik Katsayısı
160	28	0,96

Tablo 7. Nihai Ölçekteki Maddelerin Madde-Test Korelasyonu Sonuçları

Madde Numarası	Madde-Test Korelasyon Katsayısı	Madde Numarası	Madde-Test Korelasyon Katsayısı
4	0,64	24	0,69
5	0,59	25	0,75
6	0,68	26	0,70

7	0,72	27	0,67
9	0,71	28	0,56
10	0,74	30	0,75
11	0,67	32	0,57
12	0,65	35	0,63
13	0,66	36	0,63
16	0,72	37	0,68
17	0,67	38	0,70
20	0,58	39	0,55
21	0,66	40	0,52
23	0,71	41	0,73

SONUÇ VE ÖNERİLER

Derse ve dersi başarmaya motive olmuş öğrenciler her öğretmenin hayalidir. Öğrencinin motivasyonunu ölçmek ve belli bir öğrenme süreci sonunda öğrencilerin motivasyon farklılıklarına bakmak öğrenme-öğretme süreci hakkında öğretim elemanlarına ipuçları verebilir. Yaratıcılığı, başarıyı, ilginin devamlılığını ve yapılan çalışmalarda ortaya bir ürün çıkarabilmeyi etkileyen motivasyonun ölçülebilmesi için ölçeklere ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu araştırmada “Oyun, Dans ve Müzik” dersine ilişkin bir motivasyon ölçeği geliştirilmiştir. 42 maddeden oluşan öndeneme formunun 160 kişiye uygulanmasından sonra yapılan analizler sonucunda madde-test korelasyon katsayısı 0,30’dan düşük olan ve faktör analizi sonucunda faktör yük değeri 0,45’den düşük olan maddeler ölçekten atılmıştır. Ayrıca iki faktörde de yüksek değerler verdiği tespit edilen maddeler ölçeğe alınmamıştır.

Kalan 28 maddenin analizi sonucunda ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,96 olarak bulunmuştur. Bu sonuç Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir.

Geçerliliği ve güvenilirliği saptanan bu motivasyon ölçeğinin “Oyun, Dans ve Müzik” dersini yürüten öğretim elemanlarına ve araştırmacılara katkıda bulunacağı umulmaktadır.

Bu araştırma sürecinde elde edilen veri ve bilgilere dayanarak, kendini özgürce ifade edebilen, yaratıcı, estetik ve müzikal birikimi olan öğretmen adaylarını yetiştirmeye olanak sağladığı düşünülen “Oyun, Dans ve Müzik” dersinin tüm üniversitelerde amacına uygun olarak uygulanmasının, müzik öğretmenlerinin niteliğini artıracığı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

1. ABELES, H. F., HOFFER, C. R., KLOTMAN, R. H. (1995). **Foundations of Music Education**, Simon&Schuster Macmillan, New York.
2. ACAT (tarihsiz). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Motivasyon Düzeyleri, **Sosyal Bilimler Dergisi**.
3. AÇIKGÖZ, K. Ü. (1998). **Etkili Öğrenme ve Öğretme**, Kanyılmaz Matbaası, İzmir.
4. BACHMANN (1993). **Dalcroze Today**, Oxford University Press: USA.
5. BİLEN, S. (1995). İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretimi ve Güdusel Süreçler Üzerindeki Etkileri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.
6. BİLEN, S., ÖZEVİN, B., UÇAL, E. (2003). **Öğretmen Yetiştirmede Orff Öğretisi**, Orff Schulwerk Uluslararası Müzik ve Dans Pedagojisi Sempozyumunda Sunulan Bildiri, İstanbul.
7. BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2003). **Veri Analizi El Kitabı**, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
8. GILBERT, A. G. (2005). Dance Education in the 21st Century, **Journal of Physical Education, Recreation & Dance**, Vol: 76 (May/June 2005).
9. KIM, J. (1998). The Effects of Creative Dance Instruction on Creative and Critical Thinking of Seventh Grade Female Students in Seoul, Korea, Umi No: 9832748, School of Education New York University, USA.

10. LEE, K. (1998). Guidelines for Creative Dance Instruction for Kindergarten Children in Korea, Unpublished Dissertation, Umi No: 9908275, School of Education New York University, USA.
11. LIN, C. M. (2005). Perception of Dance Instructors Regarding General Dance Education Curricula in Taiwan, Unpublished Dissertation, Umi No: 3188198, The University of South Dakota, USA.
12. ORMROD, J. E. (1999). **Human Learning. – 3rd Edition**, Prentice-Hall Inc, USA.
13. ÖZMENTEŞ, G. (2005). Dalcroze Eurhythmics Öğretiminin Müziksel Beceriler, Müzik Dersine İlişkin Tutumlar ve Müzik Yeteneğine İlişkin Özgüven Üzerindeki Etkileri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
14. RIZA, E. T. (1999). **Yaratıcılığı Geliştirme Teknikleri**, Anadolu Matbaa, İzmir.
15. SHEHAN, P. K. (1990). “Movement in the Music Education of Children”, **Music and Child Development, Edit: Wilson, F.R., Roehman, F.L.**, MMB Music: USA.
16. SUCUOĞLU, H. (2003). İşbirlikli Öğrenmenin Öğrencilerin Yükleme, Edim ve Strateji Kullanımı Üzerindeki Etkileri ve İşbirlikli Öğrenme Gruplarındaki Etkileşim Örüntüleri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
17. ŞEKER, S. S. (2005). 7-11 Yaş Grubunda Orff Öğretisi Destekli Keman Eğitiminde Başlangıç Metodu Oluşturulmasına İlişkin Bir Çalışma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
18. TEKİN, E. (2004). Müzik Alan Derslerinin Müzik Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
19. TEZBAŞARAN, A. A. (1997). **Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu**, Türk Psikologlar Derneği Yayınları, Ankara.
20. UÇAL, E. (2003). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

EK: 1[†]

OYUN, DANS VE MÜZİK DERSİ MOTİVASYON ÖLÇEĞİ	Hiç katılmıyorum	Az katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Çok katılıyorum
1. Oyun, Dans ve Müzik dersinde yeteneklerimin geliştiğini hissetmiyorum.					
2. Oyun, Dans ve Müzik dersine ilişkin beklentilerim doğrultusunda gerçekleşecek bir eğitim-öğretim süreci, bu derse katılma isteğimi artırıyor.					
3. Oyun, Dans ve Müzik dersinde kazandığım bilgi ve becerileri kullanacağımı bilmek beni daha da motive ediyor.					
4. Oyun, Dans ve Müzik dersindeki kazanımlarımın yaşam kalitemi artıracığına inanıyorum.					
5. Bu dersteeki çalışmalarımızın sahnelenmesi motivasyonumu yükseltiyor.					

[†] Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği'nin ilk 5 maddesi örnek olarak verilmiştir.